

مرکز تحقیقات

عوامل اجتماعی موثر بر سلامت

دانشگاه علوم پزشکی گناباد

مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی موثر بر سلامت

<https://sdh.gmu.ac.ir>

sdhrc@gmu.ac.ir

۱۴۰۲

Research Lines & Research priorities

لاین تحقیقاتی ۱- ادغام عوامل اجتماعی موثر بر سلامت در آموزش، پژوهش و ارائه خدمات سلامت

مطابق با پیشنهاد سوم کمیسیون تعیین کننده های اجتماعی سلامت سازمان جهانی بهداشت، برای درک تاثیرات عوامل اجتماعی موثر بر سلامت بر سلامتی و رفاه مردم و ارزیابی اثرات مداخلات انجام شده، ارتقای آگاهی، نگرش و مهارت های کارشناسان و متخصصان نظام سلامت از مکانیسم های اثر عوامل اجتماعی موثر بر سلامت و مداخلات ممکن برای تعدیل اثرات آن ضروری است. در این راستا، در مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی موثر بر سلامت دانشگاه علوم پزشکی گناباد تلاش می کنیم با انجام مطالعات مرتبط؛ امکان ادغام مفاهیم، روابط علیتی و چارچوب های اثرگذاری عوامل اجتماعی موثر بر سلامت در عرصه های آموزش، پژوهش و ارائه خدمات سلامت ایجاد شود.

اولویت های پژوهشی :

- ۱- ادغام عوامل اجتماعی موثر بر سلامت در آموزش
- ۲- ادغام عوامل اجتماعی موثر بر سلامت در برنامه درسی رشته های علوم پزشکی
- ۳- تدوین استانداردهای اعتبار بخشی بر اساس عوامل اجتماعی موثر بر سلامت
- ۴- مطالعه تطبیقی آموزش SDH در دانشکده های پزشکی جهان
- ۵- ادغام عوامل اجتماعی موثر بر سلامت در پژوهش
- ۶- ادغام عوامل اجتماعی موثر بر سلامت در مراقبت های بهداشتی

لاین تحقیقاتی ۲- عدالت در سلامت و اندازه گیری شاخص های ۶۹ گانه

شاخص های عدالت در سلامت در سال ۱۳۹۵ با همکاری وزارت بهداشت و بیش از ۲۰ سازمان و وزارتخانه تدوین و ابلاغ گردید. این شاخص ها شامل ۳۸ شاخص حیطه سلامت، ۱۲ شاخص در حیطه محیط فیزیکی، ۱۰ شاخص در حیطه توسعه انسانی و اجتماعی، ۴ شاخص در حیطه توسعه اقتصادی و ۵ شاخص در حیطه حکمرانی می باشد. انتظار می رود اندازه گیری، تحلیل و بکارگیری شواهد این مجموعه از شاخص های عدالت در سلامت، موجب شناخت و کاهش بی عدالتی های موجود در سلامت برحسب مولفه های اجتماعی سلامت و همچنین تقویت همکاری های بین بخشی گردد.

اولویت های پژوهشی :

- ۱- بررسی وضعیت و انجام مداخلات در جهت بهبود شاخص های مرتبط با میزان مرگ و میر نوزادان
- ۲- بررسی وضعیت و انجام مداخلات در جهت بهبود شاخص های مرتبط با میزان مرگ اطفال
- ۳- بررسی وضعیت و انجام مداخلات در جهت بهبود شاخص های مرتبط با میزان مرگ و میر مادران
- ۴- بررسی وضعیت و انجام مداخلات در جهت بهبود شاخص های مرتبط با میزان مرگ و میر دیابت
- ۵- بررسی وضعیت و انجام مداخلات در جهت بهبود شاخص های مرتبط با میزان مرگ و میر فشار خون
- ۶- بررسی و انجام مداخلات بهبود شاخص های مرتبط با میزان مرگ و میر بیماری های قلبی عروقی
- ۷- بررسی وضعیت و انجام مداخلات بهبود شاخص های مرتبط با مرگ و میر بیماری های تنفسی
- ۸- بررسی وضعیت و انجام مداخلات جهت بهبود شاخص های مرتبط با مرگ و میر ناشی از سرطان ها
- ۹- بررسی وضعیت و انجام مداخلات بهبود شاخص های مرتبط با اختلالات روانپزشکی و خودکشی
- ۱۰- بررسی وضعیت و انجام مداخلات در جهت بهبود شاخص های مرتبط با DMFT در گروه های سنی مختلف
- ۱۲- بررسی وضعیت و انجام مداخلات در جهت بهبود شاخص های مرتبط با HIV/AIDS
- ۱۳- بررسی وضعیت و انجام مداخلات در جهت بهبود شاخص های مرتبط با وضعیت تحصیلی دانش آموزان
- ۱۴- بررسی وضعیت و انجام مداخلات در جهت بهبود شاخص های مرتبط با سالمندان
- ۱۵- بررسی وضعیت و انجام مداخلات در جهت بهبود شاخص های مرتبط با معلولیت ها
- ۱۶- بررسی وضعیت و انجام مداخلات در جهت بهبود شاخص های مرتبط با زنان سرپرست خانوار
- ۱۷- بررسی وضعیت و انجام مداخلات در جهت بهبود شاخص های مرتبط با مساجد و حسینیه ها
- ۱۸- بررسی وضعیت و انجام مداخلات در جهت بهبود شاخص های مرتبط با بیسواد
- ۱۹- بررسی وضعیت و انجام مداخلات در جهت بهبود شاخص های مرتبط با هزینه های سلامت
- ۲۰- بررسی وضعیت و انجام مداخلات در جهت بهبود شاخص های مرتبط با فقر
- ۲۱- بررسی وضعیت و انجام مداخلات در جهت بهبود شاخص های مرتبط با بیمه های سلامت
- ۲۲- بررسی وضعیت و انجام مداخلات در جهت بهبود شاخص های مرتبط با خیرین سلامت
- ۲۳- بررسی وضعیت و انجام مداخلات در جهت بهبود شاخص های مرتبط با سازمان های مردم نهاد

لاین تحقیقاتی ۳- آسیب های اجتماعی

برای برنامه ریزی جهت کنترل آسیبهای اجتماعی مبتنی بر داده های منطقه ای و شرایط بومی و در نهایت کمک به ارتقای سلامت و کاهش نابرابری های سلامت، مطالعات و اقدامات بین بخشی در زمینه آسیب های اجتماعی در مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی موثر بر سلامت طراحی و اجرا می گردد. فعالیت های موثر مرکز در سال ۱۳۹۶، منجر به تدوین شناسنامه و سند پیشگیری از آسیب های اجتماعی شهرستان گناباد گردید.

اولویت های پژوهشی

- ۱- بررسی وضعیت و انجام مداخلات در جهت بهبود شاخص های مرتبط با سوء مصرف مواد
- ۲- بررسی وضعیت و انجام مداخلات در جهت بهبود شاخص های مرتبط با بیکاری
- ۳- بررسی نقش سبک های فرزند پروری و کیفیت دوستی در پیشگیری از مصرف مواد در نوجوانان
- ۴- برآورد اندازه جمعیت مصرف کنندگان مواد مخدر در شهرستان گناباد

لاین تحقیقاتی ۴- امنیت غذایی و سلامت مواد غذایی

بر اساس چارچوب های مختلف بین المللی تبیین کننده عوامل اجتماعی موثر بر سلامت و همچنین برنامه استراتژیک عدالت در سلامت و عوامل اجتماعی تعیین کننده سلامت در جمهوری اسلامی ایران، تغذیه و امنیت غذایی برای ارتقای سلامت و رفاه از ضروریات است. نظر به اینکه توسعه دانش علوم تغذیه جزء ماموریت های ویژه کلان منطقه ۹ آمایشی وزارت بهداشت شامل دانشگاه علوم پزشکی گناباد می باشد، فعالیت های مرکز تحقیقات پیرامون این اولویت، زمینه ساز اجرای مطالعات بین رشته ای برای شناخت مهمترین مشکلات تغذیه ای و وضعیت امنیت غذایی مردم منطقه و کشور می گردد.

اولویت های پژوهشی

- ۱- بررسی وضعیت و انجام مداخلات در جهت بهبود شاخص های مرتبط با کم وزنی و کوتاه قدی کودکان
- ۲- بررسی وضعیت و انجام مداخلات در جهت بهبود شاخص های مرتبط با اضافه وزن و چاقی در گروه های سنی مختلف
- ۳- بررسی وضعیت و انجام مداخلات در جهت بهبود شاخص های مرتبط با تغذیه انحصاری با شیر مادر
- ۴- مطالعه تاثیر عوامل تغذیه ایی در بروز بیماری های شایع غیر واگیر در سطح منطقه
- ۵- بررسی الگوی مصرف انواع مکمل های غذایی در گروه های سنی مختلف در سطح منطقه
- ۶- بررسی وضعیت و طراحی مداخلات در راستای بهبود وضعیت مصرف روغن ها و چربی ها

لاین تحقیقاتی ۵- مطالعات جامعه محور کنترل همه گیری ها و بلایا

ایران در لیست ده کشور بلاخیز جهان رتبه بندی شده است و از بین ۴۱ بلای طبیعی ثبت شده، بیش از ۳۰ مورد آن در ایران سابقه وقوع دارند. با وجود این که ایران تنها یک درصد از جمعیت جهان را در خود جای داده، بیش از ۶ درصد سهم تلفات ناشی از وقوع بلایای طبیعی جهان را به خود اختصاص داده است. در رویکرد جامعه محور، ضمن شناساندن مخاطراتی که جامعه را تهدید می کنند، سعی می شود با جلب توجه، جذب و هدایت مردم و دیگر گروه های ذینفع، مشارکت آنان در مراحل مختلف مدیریت بلایا فراهم شود.

ایجاد زمینه هایی برای توانمندسازی اعضای جامعه و افزایش توان بالقوه مردم برای سازگاری با پیامدهای زیانبار مخاطرات و بلایا بعنوان یکی از نقاط تمرکز مطالعات و پژوهش ها در مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی موثر بر سلامت می باشد

اولویت های پژوهشی

- ۱- ارزیابی و بررسی مخاطرات و بحران های بالقوه در منطقه
- ۲- طراحی و اجرای برنامه های مشارکتی جهت کنترل همه گیری ها
- ۳- طراحی برنامه های آموزشی و ظرفیت سازی جهت آمادگی مقابله با بحران های احتمالی
- ۴- طراحی مداخلات در جهت ارتقای فرهنگ پیشگیری در جامعه
- ۵- مطالعات اپیدمیولوژیک و طراحی مداخلات در خصوص بیماریهای شایع منطقه

لاین تحقیقاتی ۶- ایمنی و محیط زندگی سالم

براساس برآورد سازمان جهانی بهداشت؛ از هر چهار مرگ، یک مرگ بدلیل زندگی یا کار کردن در محیط های ناسالم است. آلودگی هوا، آب و خاک و مواجهه با مواد شیمیایی و تغییرات اقلیم مهمترین عوامل خطر در محیط زندگی و کار می باشد. "محیط سالم و ایمن برای جمعیت سالم" بعنوان یکی از نقاط تمرکز مطالعات مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی موثر بر سلامت می باشد.

اولویت های پژوهشی

- ۱- بررسی وضعیت و انجام مداخلات در جهت بهبود شاخص های مرتبط با آب آشامیدنی سالم
- ۲- بررسی وضعیت و انجام مداخلات در جهت بهبود شاخص های مرتبط با هوای سالم
- ۳- بررسی وضعیت و انجام مداخلات در جهت بهبود شاخص های مرتبط با میزان باقیمانده آلاینده ها در محصولات کشاورزی
- ۴- بررسی تاثیرات زیست محیطی سوزاندن بقایای مزارع کشاورزی و ارائه کنترل آن
- ۵- بررسی تاثیرات تغییر اقلیم بر سلامت افراد
- ۶- بررسی وضعیت و انجام مداخلات در جهت بهبود شاخص های مرتبط با حوادث ترافیکی
- ۹- بررسی وضعیت و انجام مداخلات در جهت بهبود شاخص های مرتبط با حوادث ناشی از کار
- ۱۰- بررسی روش های مختلف تصفیه آب های سطحی و زیر زمینی برای مصارف مختلف شرب و صنعتی
- ۱۱- بررسی اثرات اقتصادی، اجتماعی، زیست محیطی و بهداشتی ریزگردها و ارائه راهکارهای تقلیل اثرات
- ۱۲- بررسی روش های مختلف جمع آوری، انتقال و دفع پسماندهای شهری، بیمارستانی، صنعتی و کشاورزی

